



landelijke studentenvakbond

De LSVb is blij met de investeringen die onderwijsinstellingen de afgelopen paar jaar hebben kunnen doen om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. Ook is de LSVb blij dat onderwijsinstellingen deze middelen kunnen blijven ontvangen na 2025. Tegelijkertijd heeft de LSVb wel enkele zorgen over het overhevelen van de kwaliteitsgelden naar de lumpsum.

De besteding van de kwaliteitsgelden werd tot in detail besproken in de medezeggenschapsraden op de onderwijsinstellingen. Dat is ongelooflijk waardevol geweest, want daardoor is op opleidingsniveau, instituuts-/faculteitsniveau en op centraal niveau op iedere onderwijsinstelling in het HO de dialoog over de kwaliteit van onderwijs zeer fatsoenlijk op gang gekomen. We maken ons er zodoende zorgen om dat die waardevolle dialoog langzaam maar zeker weer naar de achtergrond kan verdwijnen op het moment dat medezeggenschapsraden niet goed kunnen inzien op welke manier er wordt geïnvesteerd in de kwaliteit van onderwijs.

De manier waarop de besteding van de kwaliteitsgelden tot dusver was ingericht, bood ruimte voor studenten om zelf hun ideeën voor te dragen over de kwaliteit van het onderwijs en die ideeën ook daadwerkelijk geïmplementeerd konden zien worden. De student weet zelf uiteindelijk het best wat die nodig heeft om kwalitatief beter onderwijs te genieten.

De medezeggenschap werd tot dusver intensief betrokken bij de vraag over hoe de kwaliteitsgelden besteed moesten worden en ook bij de monitoring of de besteding van de middelen het gewenste effect bereikten. Wanneer de kwaliteitsgelden worden overgeheveld naar de lumpsum, zal de medezeggenschap veel minder snel automatisch en intensief worden betrokken bij de investeringen in de kwaliteit van onderwijs. De medezeggenschap heeft weliswaar instemmingsrecht op de begroting van een onderwijsinstelling, maar alleen op de hoofdlijnen van de begroting. Op die hoofdlijnen is natuurlijk weinig te vinden over concrete investeringen in de kwaliteit van onderwijs, waarmee de medezeggenschap feitelijk buiten spel wordt gezet.

De LSVb zou het allerliefst zien dat de medezeggenschap simpelweg kan blijven meebeslissen en -spreken over de precieze besteding van de kwaliteitsgelden. Het is voor de kwaliteit van onderwijs veel nuttiger als de medezeggenschap volledig mee kan spreken over investeringen gedurende het hele proces. Wanneer de medezeggenschap alleen de mogelijkheid heeft om wel of niet in te stemmen met een begroting op hoofdlijnen, is alle betrokkenheid bij een proces over investeren in kwaliteit natuurlijk weggevallen. Helaas lezen we in de memorie van toelichting van de wet dat de gehele huidige werkwijze wordt geschrapt, waarmee ook het van tevoren betrekken van de medezeggenschap bij het plannen maken over de besteding van de kwaliteitsgelden vervalst. Voor studenten is dit moeilijk te rijmen met het verbeteren van de kwaliteit van onderwijs.

In de memorie van toelichting van het wetsvoorstel is ook te lezen dat de regering op basis van 'bewezen professionaliteit' er vertrouwen in heeft dat onderwijsinstellingen de middelen die voorheen dus aparte kwaliteitsgelden waren en nu mogelijk binnen de lumpsum komen, wél daadwerkelijk in de kwaliteit van onderwijs geïnvesteerd zullen worden. De LSVb vindt ook dat onderwijsinstellingen zich met betrekking tot besteding van de kwaliteitsgelden professioneel bewezen hebben, maar wij zijn er diep van overtuigd

dat dit ook komt door de betrokkenheid van de medezeggenschap. In dit kader denken wij dus: vertrouwen is goed, controle is beter.

De LSVb wil sowieso drie aanbevelingen doen naar aanleiding van dit wetsvoorstel:

- Ten eerste, stel jaarlijks een percentage van de lumpsum beschikbaar voor studentinitiatieven. Hierbij is het belangrijk dat studenten ervan bewust worden gemaakt dat dit potje bestaat – ook buiten de medezeggenschap. Er is in de huidige situatie wel al veel mogelijk als je als student een goed idee hebt, alleen weten studenten dit vaak niet en worden de ideeën ook niet actief bij hen opgehaald.
- Ten tweede, borg betrokkenheid van de medezeggenschap bij het bredere thema van investeringen in onderwijskwaliteit. Denk hierbij aan actieve betrokkenheid van de medezeggenschap op centraal, decentraal en opleidingsniveau over de vraag hoe er in de kwaliteit van onderwijs geïnvesteerd kan worden. Daarnaast zou gedacht kunnen worden aan jaarlijkse interne monitoringssessies, bijvoorbeeld over de concrete beleidsuitwerking van het strategisch instellingsplan, inclusief mogelijkheden voor bijsturing.
- Ten derde moet er een parallelle discussie plaatsvinden over medezeggenschapsondersteuning. Als alle verantwoording intern plaatsvindt, krijgen zij meer verantwoordelijkheid en daar hoort passende ondersteuning bij. Het is hierbij van ontzettend belang dat er onderzocht wordt wat de beste manier is om deze ondersteuning te bieden, en hoe we ervoor kunnen zorgen dat elk medezeggenschapsorgaan in Nederland er gemakkelijk toegang toe heeft.

Wij hopen van harte dat u onze overwegingen en aanbevelingen meeneemt in het uiteindelijke wetsvoorstel.

Namens de LSVb,

Joram van Velzen & Midas Bosman